

İstatistik adı

Yaban Hayatı İstatistikleri

## Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık

### Kapsam karakteristikleri

#### Çalışmanın Amacı:

Yaban Hayatı İstatistiklerinin üretim amacı, yaban hayatının ve özellikle nesli tehlikede olan canlılara ait istatistikler üretilerek çevrenin, yaban hayatının, nesli yok olma tehlikesi altında olan canlıların belirlenerek, korunması ile ilgili gerekli tedbirlerin alınması, etkin yönetim programlarının uygulanması ve izlenmesi gibi konularda gerekli politika ve stratejilerin geliştirilmesinde karar alıcılara destek sağlamak, bunun yanısıra ilgili kamu-kurum ve kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları, araştırmacılar, ilgili tüm paydaşların bu alandaki veri ihtiyacını karşılamaktır.

**Verinin Tanımı:** Yaban Hayatı İstatistikleri; Bakanlığımızın sorumlu olduğu ilgili kanunlar çerçevesinde koruma kontrol faaliyetleri, yaban hayatı ve avcılık ile ilgili istatistiki verilerden oluşur. Yaban hayatı ve avcılık faaliyetleri istatistik verisi olarak yıllara göre yerleştirilen hayvan sayısı başlığı altında memeli, kanatlı, alabalık yerleştirme sayısı, yaban hayatı geliştirme sahası envanteri başlığında ise envanteri yapılan tür sayısı, kanatlı yerleştirme, memeli yerleştirme, yıllara göre salınan alabalık sayısı, avlanma faaliyetleri başlığı altında yıllara göre avcı sayısı ve cites belgeleri başlığı altında ise cites işlemi yapılan belge sayısı ile koruma kontrol faaliyetlerinde ise biyokaçakçılık ile mücadele başlığı altında verilen istatistik tablosunda yakalanan şahısların uyuşuğu, ele geçirilen türler ve yıllara göre vaka sayıları istatistiki veri olarak yayımlanmaktadır.

#### İstatistiki kavramlar ve tanımlar:

**Av Hayvanı:** 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu kapsamında avlanan, korunan ve Bakanlıkça belirlenen listede yer alan hayvanlardır.

**Avcı:** Avcılık belgesine sahip olan kişi.

**Biyokaçakçılık (Biyokorsanlık):** Doğadan yabani canlıların ve onlara ait parçaların yetkili makamların izni olmadan toplanması ve yurt dışına çıkartılmasını, genetik kaynakların ve geleneksel bilginin yasal olmayan yollardan elde edilerek ticarileştirilmesi ve faydaların adil olmayan bir şekilde tahsisidir.

**CITES Belgesi:** CITES Sözleşmesi EK Listesinde yer alan yabani hayvan ve bitki türlerinin canlı, ölü, parça ve türevlerinin ithalat ve ihracatı için verilen belgedir.

**Hedef Tür:** Yaban hayatı koruma ve yaban hayatı geliştirme sahalarında sahanın ayrılmasına gerekçe olan tür veya türler.

**İkinci Tür:** Sahada popülasyonu hedef türden sonra en fazla olan tür.

**İthalat ve İhracata Uygunluk Belgesi:** CITES Sözleşmesi EK Listelerinde yer almayan yabani hayvan ve bitki türlerinin canlı, ölü, parça ve türevlerinin ithalat ve ihracatı için verilen belgedir.

**Kanatlı Yaban Hayvanı:** 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun kapsamında yaban hayvanı olarak tanımlanan türlerden kuş türlerini kapsar.

**Katılım Payı:** Bakanlığın av turizmi kapsamında elde ettiği gelirlerden yaban hayatı ve av hayvanlarının korunması, bakımı ve üretimi hizmetlerinin karşılığı olarak avlaklarda sahası olan belediyeler ve köy tüzel kişiliklerine verilen ücrettir.

**Memeli Yaban Hayvanı:** 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu kapsamında yaban hayvanı olarak tanımlanan türlerden suda yaşayan memeliler hariç memeli türleridir.

**Tür:** Ortak özellikler taşıyan ve kendi aralarında döllenerek üreyebilen akraba canlıları içeren biyolojik grup.

**Vaka:** Kolluk kuvvetleri ve ilgili mercilerce hakkında yasal işlem yapılan biyokaçakçılığa konu olan olay.

**Yaban Hayatı Geliştirme Sahası :** 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'na göre; av ve yaban hayvanlarının ve yaban hayatının korunduğu, geliştirildiği, av hayvanlarının yerleştirildiği, yaşama ortamını iyileştirici tedbirlerin alındığı ve gerektiğinde özel avlanma plânı çerçevesinde avlanmanın yapılabildiği sahalardır.

**Yaban Hayatı Koruma Sahası :** 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu'na göre; Yaban hayatı değerlerine sahip, korunması gerekli yaşam ortamlarının bitki ve hayvan türleri ile birlikte mutlak olarak korunduğu ve devamlılığının sağlandığı sahalardır.

**Yaban Hayatı Yönetim ve Gelişme Planı:** Av ve yaban hayvanları ile yaşama alanlarının tüm yaban hayatı ve ekosistem kaynak değerlerinin korunması, iyileştirilmesi, kullanımı ve yönetimi için bu sahaların strateji ve yönetim alt planlarını ve kurumlar arası koordinasyon esaslarını belirleyen 1/25000 ölçekli bir plan.

**Yaban Hayatı Envanteri:** Habitat birim alanında aynı türe ait tespit edilen birey sayısı.

**Yaban Hayvanı:** Sadece suda yaşayan memeliler dışında kalan ve Bakanlıkça belirlenen bütün memelileri, kuşları ve sürüngenleri kapsar.

**Yabancı Avcı:** T.C. uyruklu ve 5203 sayılı Kanunla Tanınan Hakların Kullanılmasına İlişkin Belge sahibi olanların dışındaki diğer ülkelerin vatandaşlarıdır.

**Yerleştirme:** Bir türün belirli büyüklükteki bir popülasyonunun, insanlar tarafından bir amaç için bilinçli olarak veya istemeden doğal yayılış alanı dışına çıkartılıp başka bir alana yerleştirilmesidir.

**Sınıflamalar:**

Yaban Hayatı İstatistiklerinde illere ait istatistiki verilerin toplanmasında ve yayımlanmasında kullanılan İBBS-2005 Sınıflaması.

Sınıflamaya <https://biruni.tuik.gov.tr/DIESS/> adresinden erişilebilir.

**Hedef Kitle:**

Türkiye'deki tüm hayatı alanları

**Coğrafi Kapsam :**

Tüm Türkiye

**Coğrafi Düzey:**

Yaban Hayatı istatistikleri idari kayıtlardan elde edilip; Türkiye kapsamında 3 seviyede veri üretilmektedir.

Değişken/Gösterge	Coğrafi Düzey
Yıllara Göre Yerleştirilen Hayvan Sayısı	Türkiye
Yaban Hayvanı Geliştirme Sahası Envanteri	İller (İBBS3)
Kanatlı Yerleştirme	İller (İBBS3)
Memeli Yerleştirme	İller (İBBS3)
Yıllara Göre Salınan Alabalık Sayısı	İller (İBBS3)
Avlanma Faaliyetleri	Türkiye
CITES Belgeleri	Türkiye
Tespit Edilen Biyokaçakçılık Vakaları	İller (İBBS3)

**Sektörel Kapsam:** Sektörel kapsam bulunmamaktadır.

**Zaman Kapsamı:**

Değişken/Gösterge	Verinin Mevcut Olduğu Dönem
Yıllara Göre Yerleştirilen Hayvan Sayısı	2001-2018
Yaban Hayvanı Geliştirme Sahası Envanteri	2003-2018
Kanatlı Yerleştirme	2001-2018
Memeli Yerleştirme	2001-2018
Yıllara Göre Salınan Alabalık Sayısı	2004-2018
Avlanma Faaliyetleri	2001-2018
CITES Belgeleri	1998-2018
Tespit Edilen Biyokaçakçılık Vakaları	2007-2018

**Diğer Kapsam:**

Diğer kapsam bulunmamaktadır.

**Kapsamdaki sınırlılıklar:**

Kapsamda sınırlılık bulunmamaktadır.

**İstatistik Birim:**

Yaban hayatı istatistikleri

**Temel dönem/yıl:**

Temel dönem bulunmamaktadır.

**Referans dönemi:**

Bir önceki yıl

**Ölçü Birimi:**

Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi
Yıllara Göre Yerleştirilen Hayvan Sayısı	adet
Yaban Hayvanı Geliştirme Sahası Envanteri	hektar, adet
Kanatlı Yerleştirme	adet
Memeli Yerleştirme	adet
Yıllara Göre Salınan Alabalık Sayısı	adet
Avlanma Faaliyetleri	adet
CITES Belgeleri	adet
Tespit Edilen Biyokaçakçılık Vakaları	adet

<b>Dönemsellik</b>	<b>Verinin toplama sıklığı:</b> Yıllık  <b>Verinin yayımlama sıklığı:</b> Yıllık
<b>Zamanlılık</b>	<b>Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi:</b>  <b>İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün):</b> -  <b>Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün):</b> 365 gün
<b>Kamuoyunun Bilgiye Erişimi</b>	
<b>Yayımlama takviminin önceden duyurulması</b>	Veriye ilişkin yayımlama takvimi önceden duyurulmaktadır.  <b>Veri yayımlama takviminin internet adresi:</b> <a href="http://www.resmiistatistik.gov.tr/">http://www.resmiistatistik.gov.tr/</a> ve <a href="http://rip.ormansu.gov.tr/rip/AnaSayfa/veri-yayimlama-takvimi.aspx?sflang=tr">http://rip.ormansu.gov.tr/rip/AnaSayfa/veri-yayimlama-takvimi.aspx?sflang=tr</a>  <b>Veri dağıtım politikası:</b>  Hazırlanan istatistiki veriler Genel Müdürlüğümüzün ilgili <a href="http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler">http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler</a> adresinden tüm kullanıcılara duyurulmaktadır. Veri/Mikro veri, resmi yazı ile talep edilmesi halinde, ilgililere verilmektedir.
<b>Eş zamanlı yayımlama</b>	<b>Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı:</b> Veriler, tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılmaktadır.  <b>Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı:</b> Veri, basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında önceden paylaşılmamaktadır.

### Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik

#### **İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk:**

İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ndedir.

#### **Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon:**

645 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 6831 Sayılı Orman Kanunu ve 2872 Sayılı Çevre Kanunu ile bu istatistikler kapsamında üretilen verilerin yayım, paylaşım ve koordinasyonu Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

#### **Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği:**

Gizlilik uygulanmamaktadır.

#### **İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman:**

Yaban hayatı istatistiki verisi farklı meslek gruplarından oluşan yaklaşık 13 kişilik bir ekiple 1-12 aylık bir çalışma süresinin sonunda üretilmektedir.

Yaban hayatı istatistikleri, idari kayıtlardan üretilmesi nedeniyle finansman problemi yaşanmamaktadır.

**Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi:** Genel Müdürlüğümüz ihtiyaç duyduğu dönemlerde kullanıcı memnuniyet anketleri yapmakta olup bu anket sonuçları değerlendirilerek kalite standartları gereği, kurumumuz ve hizmetlerinin, hizmet sunumu gerçekleştirdiğimiz vatandaşlar tarafından nasıl algılandığını, hizmet kalitesinin artırılması için neler yapılması gerektiği ortaya koyulmaktadır. 2016 yılında Hizmet Değerlendirme Anketi yapılmıştır.

#### **Kalite politikası:**

Ülkemizin yaban hayatı alanlarını, vatandaşlarımızın ve çalışanlarımızın memnuniyetini sağlayacak nitelikte, kalite yönetim sistemi esaslarına, bilime ve tekniğe uygun olarak yönetmek ve bu kapsamdaki faaliyetlerimizi sürekli iyileştirerek geliştirmektir.

#### **Kalitenin izlenmesi:**

Yeni dönem çalışılırken bir önceki dönem verileri üzerinde kontrol ve revizyon gerçekleştirilmektedir.

#### **İstatistiklerin yansızlığı:**

İstatistikler idari kayıtlardan elde edilmekte olup, yansız olarak üretilmektedir.

**Veri kaynakları:** İdari kayıtlar.

**Yöntem:**

Yaban Hayatı İstatistiklerine ait veriler idari kayıtlardan üretilmektedir. Bölge Müdürlüklerimiz (İl Şube Müdürlüğü, Milli Park Şeflikleri) vasıtası ile toplanan istatistiki veriler DKMP Genel Müdürlüğünün ilgili Daire Başkanlıklarında kontrol ve analizleri yapıldıktan sonra Biyolojik Çeşitlilik Daire Başkanlığına gönderilir. Resmi istatistikleri yayınlamakta sorumlu birim olarak görev yapan Biyolojik Çeşitlilik Daire Başkanlığı tarafından söz konusu istatistiki veriler tekrar kontrolden geçirildikten sonra yayımlanır.

**Dağıtım şekilleri:**

1-Haber bülteni (<http://rip.ormansu.gov.tr> ve <http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>)

2- Elektronik yayım (<http://rip.ormansu.gov.tr> ve <http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>)

**İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip:**

Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında ve bilimsel makalelerde hatalı kullanımına ilişkin düzenli bir takip yapılmamaktadır. Ancak, yayım organlarında ve bilimsel makalelerde yaban hayatı istatistiki verilerinin hatalı kullanımının tespit edilmesi halinde düzeltilmesine ilişkin işlemler yapılmaktadır.

**İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması:**

Veri paylaşımı, Bakanlığımız politika ve esasları dâhilinde yapılmaktadır.

**Mevsimsel düzeltme:**

Mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

**İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat:**

- 1)645 sayılı KHK ile 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 6831 Sayılı Orman Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu
- 2)5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu
- 3)Resmi İstatistik Programı
- 4)Strateji Birimlerinin Çalışma, Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- 5)Bakanlar Kurulu'nun 2013/5386 sayılı Kararı gereğince yayımlanan RİP Programı

**Yayımlanmadan önce veriye**

Yayımlanmadan önce veriye erişim söz konusu değildir.

devletin içeriden erişimi	
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	İstatistiklere dair yorum yapılmamaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirim	<p><b>Revizyon takvimi:</b></p> <p>Revizyon politikamız <a href="http://rip.ormansu.gov.tr/rip/AnaSayfa/revizyon_politikasi.aspx?sflang=tr">http://rip.ormansu.gov.tr/rip/AnaSayfa/revizyon_politikasi.aspx?sflang=tr</a> web adresinde yayınlanmaktadır.</p> <p><b>İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması:</b></p> <p>Yaban hayatı istatistiki verilerinde ve metaverilerde revizyon yapılması durumunda, yapılan revizyon istatistiki duyurular kısmında kamuoyuna duyurulmaktadır.</p> <p><b>Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı:</b></p> <p>Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olmamıştır.</p>

## Kalite

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin metaverileri <a href="http://rip.ormansu.gov.tr">http://rip.ormansu.gov.tr</a> ve <a href="http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler">http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler</a> adresinde yer almaktadır, bunun dışında dokümantasyon yayımlanmamaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	<p><b>Verinin içsel tutarlılığı:</b> Verilerin içsel tutarlılığı mevcuttur.</p> <p><b>Verinin zamansal tutarlılığı:</b> Verilerin zamansal tutarlılığı mevcuttur.</p> <p><b>Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı:</b> Diğer sektörlerle herhangi bir tutarsızlığı yoktur.</p>

## Notlar

<b>Metaverinin son gönderilme tarihi</b>	-
<b>Metaverinin son onaylanma tarihi</b>	-
<b>Metaverinin son güncellenme tarihi</b>	28.06.2019

Resmi İstatistik Metaveri Şablonu, Versiyon 1